

halyagfa = *Staphylea pinnata* méltók említésre. Némelyek hólyagfának írják. Eger vidékén egy kései fajta cseresznyét hínak halyag-cseresznyének. Ennek is nagyok a pirosas gyümölcsei, s a gyümölcs bőre az aprószemű cseresznyéhez képest mintegy felfuvódott.

Kőtörmelék, mint talajvédőszer.

Franciaországban újabb időben a már megkapált szőlőtőkék körül a talajt minden további megmunkálás nélkül utkavics nagyságu kőtörmelékkel fedik be, mintegy 10—20 cm. vastagságban. E műveletnek ugyanaz a célja, mint az ismételt megkapálásnak; távol kell tartania a gyomot a tőkétől s fogékonyra tennie a talajt, a lég, esővíz és más kisebb csapadékok felvételére.

Az eljárás elég egyszerű s hogy sikeres is, bizonyíthatja az a gyors utánzás, melyre már nálunk is lehet példát találni.

A mi erdősitési munkálataink között is fordulnak elé részletek, melyek ebből a szempontból tekintve a dolgot, ép oly gondos megmunkálást igényelnek, mint a szőlőtőkék. Csemete kertekben a sorközöket nekünk is a gyomtól tisztán, porhanyóan és fogékonyan kell tartanunk, hogy erőteljes ültető anyagot nevelhessünk, s a beültetett területek között is fordulnak elé egyes nehezebb részletek, meredek oldalak vagy kopárságok, melyeken sem a költséget, sem a fáradságot nem szabad kimélnünk, ha a befásítással gyorsan czélt akarunk érni.

Ily esetekben, azt hiszem, hogy a szőlőgazdáknak ez az eljárása az erdőszetnél is sikerrel volna alkalmazható, mert meggyőződésem szerint a fennebb említett törmelék réteg, a maga helyén alkalmazva minden jó tulajdonságot magában egyesít, melyet a gyomlálástól, felkapálástól, a koronkenti viz-

töréstől, szóval a csemete ápolás szokásos módjaitól megkövetelünk, sőt némely tekintetekben ezen felül is hasznos szolgálásokat tehet.

A megmunkált föld jó tulajdonsága az itt figyelembe nem vehető humusztartalmon kívül, főleg a talajnak lég és csapadék felvevő képességében áll, melyet a porhanyosság, vagyis az a számos kisebb-nagyobb hézag, szűkebb és tágabb csatornácska kölcsönöz neki, melyek a felásás után a talaj egyes kis részecskéi között képződnek, s melyek mint finom hajszálcsövek, nemcsak a külső csapadékokat, hanem szükség esetében az altalaj nyirkát is a gyökerekhez vezetik.

Ha ezek a hézagok lassanként betömetnek, a talaj munkássága csökken, funkcióját csak hiányosan teljesíti s a növények vidor tenyészete hirtelen alább száll. E bajt leggyakrabban a nagyobb esőzések s különösen a hirtelen záporok idézik elő, melyek a finomabb földrészeket a talaj apró hézagaiba sodorják s az előbb említett csatornácskákat azon a helyen, a hol a legszükségesebbek, a föld felületén, rövid idő alatt beiszapolják, úgy hogy a későbbi csapadékok már csak nehezen tudnak az alsó lazább rétegekbe jutni. Az esővíz nagy része a felületen fut le s ha a lejt meredek, rohamos lefolyásában a talaj lazább részeit s ezekkel együtt a kisebb csemetét is magával sodorja. Az általam ajánlt törmelék rétegnek tehát ily esetekben nemcsak az a haszna volna meg, hogy a rohamosan lehulló eső vizet felfogva lassan és mintegy filtráló készüléken át egyenletesen bocsátaná a termő rétegre, melynek hézagai így a beiszapolástól mentve lennének, hanem súlyánál fogva az elmosatásnak is inkább ellent állana; a talaj absorbeáló képességének fentartása mellett, tehát egyszersmind védelmül szolgálna, úgy a termő talajra, mint az azon levő csemetékre nézve is.

E mellett megakadályozza a gyomok növést s lassítja a talaj nedvességének elpárolgását, a mennyiben nappal felfogván a napsugarak égető hevét, a talajt megvédi a tulságos felmelegedéstől, éjjel ellenben mint jó meleg vezető gyorsabban lehüllvén, megsüriti a levegő vizgőzét s illetőleg ismét visszatereli a talajba az onnan kipárolgó vizrészeket.

Oly helyeken tehát, a hol a talaj kötöttségéből származó bajok ellen kell küzdenünk, a hol kiültetett csemetéinket a gyom általi elnyomatástól vagy a szárazságtól és a hirtelen támadó záporok által való kimosatástól kell féltetnünk, ez az egyszerű védelmi szer bizonyára mindig megfelelőnek fog bizonyulni, ha csak a szükséges anyag hiánya s az ebből származó költségesség nem teszi lehetetlenné alkalmazását.

Ez a nehézség azonban ritkán fordulhat elő, mert kő majdnem mindenütt található, a mi pedig a munkát illeti, ez magában véve nem lehet nagyon költséges s a csemete kertekben minden esetre elviselhető lesz, miután alig ha túlhaladja azokat a kiadásokat, melyeket a többszöri kapálásra, gyomlálásra stb. ki kell adnunk.

Minden esetre nagyon kívánatos volna, ha a szőlőmivetésnek ezen egyszerű talajvédelmi módjával az erdészeti terén is kísérletek tétetnének.

Pető Lajos,
kir. alerdőfelügyelő.
